

Michaël Van Droogenbroeck
Ewald Pironet

JE

**FINANCIEEL FIT
JE HELE LEVEN LANG**

**GELD
BIJBEL**

**Verstandig investeren in de eerste,
tweede en derde helft van je leven**

Lannoo

Voorwoord	17
-----------------	----

HOOFDSTUK 1

Waarom je het best verstandig omgaat met je geld

1.1	Wat weet jij van geldzaken?	21
1.2	Wat is je beleggersprofiel?	28
1.3	Intermezzo: wat zegt de theorie van de efficiënte portefeuille?	33
1.4	Wat zijn je financiële behoeften?	36
1.5	Hoeveel moet je sparen?	40
1.6	Maakt geld gelukkig?	41
1.7	Hebben rijke landen gelukkige inwoners?	43
1.8	Betekent rijker ook gelukkiger?	46
1.9	Zijn we gelukkiger dan onze ouders?	47
1.10	Zijn we gelukkiger als we meer verdienen dan onze burenen?	49
1.11	Hoe gelukkig zijn de Belgen?	51
1.12	En nu opnieuw: maakt geld gelukkig?	53

Deel 1: Investeren in de eerste helft van je leven

HOOFDSTUK 2

Eerste keer sparen

2.1	Pamperrekening, babyrekening of jongerenspaarrekening?	63
2.2	Wat zijn de troeven van het spaarboekje?	64
2.3	Wat brengt een spaarboekje op?	66
2.4	Wat doet inflatie met je spaargeld?	69
2.5	Meer rendement dan op een spaarboekje?	73
2.6	Pamperbeursrekening in plaats van pamperspaarrekening?	75
2.7	Tijd voor een eerste eigen zichtrekening?	77
2.8	Wat met de zichtrekening als je op eigen benen staat?	79

HOOFDSTUK 3

Eerste keer een eigen budget

- 3.1 Waarom is studentenarbeid zo populair? 84
- 3.2 Hoe werkt dat, studentenwerk? 88
- 3.3 Hoeveel verdien ik als student? 90
- 3.4 Moet ik belastingen betalen? 92

HOOFDSTUK 4

Eerste keer loon (en opslag en soms ontslag)

- 4.1 Wat mag je verwachten van je eerste loon? 97
- 4.2 Wat is de waarde van je diploma? 100
- 4.3 Hoe onderhandel je over loon? 109
- 4.4 Wat met extralegale voordelen? 111
- 4.5 Wat is het verband tussen loon en anciënniteit? 115
- 4.6 Wat als je ontslag krijgt of neemt? 118
- 4.7 Wat is de rol van uitzendarbeid? 124
- 4.8 Je eigen baas worden? 127
- 4.9 En wat met een basisloon? 133

HOOFDSTUK 5

Eerste keer belastingen betalen

- 5.1 Hoe moet je je belastingaangifte invullen? 139
- 5.2 Hoe worden de belastingen berekend? 142
- 5.3 Hoe zit het met belastingverminderingen? 144
- 5.4 Hoeveel belastingen moet je uiteindelijk betalen? 149
- 5.5 Zijn er nog andere belastingen? 151
- 5.6 Wat? Ook nog lokale belastingen? 156
- 5.7 Oh! En ook nog sociale bijdragen? 160
- 5.8 En waar gaat al dat belastinggeld naartoe? 164

HOOFDSTUK 6

Eerste keer huren, kopen of bouwen (en lenen)

- 6.1 Hoeveel levert hotel mama op? 170
- 6.2 Wat doen we: huren, kopen of bouwen? 176
- 6.3 Wat is de correcte prijs? 179
- 6.4 Is een eigen woning interessanter dan huren? 181

6.5	Welke kosten komen er nog bij als ik een grond of huis koop?	185
6.6	Hoe betaal je een eigen woning?	187
6.7	Waarom moet je bij een lening ook een schuldsaldoverzekering nemen?	189
6.8	Hoeveel kun je lenen?	191
6.9	Waar leen je het voordeligst?	193
6.10	En hoe betaal je een renovatie?	198
6.11	En als we nu eens gingen samenwonen?	201

HOOFDSTUK 7

Eerste keer samenwonen en trouwen (en scheiden)

7.1	Eerste keer samenwonen?	205
7.2	Wat verandert wettelijk samenwonen?	207
7.3	Is trouwen de kers op de taart?	208
7.4	Is de mooiste dag ook de duurste dag?	211
7.5	Wat als het verkeerd loopt?	215
7.6	Kan scheiden ook zonder financieel lijden?	218
7.7	Moet je alimentatie betalen?	220
7.8	Betalen singles altijd meer?	222

HOOFDSTUK 8

Eerste kind (en tweede, derde...)

8.1	Wat kost een bevalling en wat stelt het startbedrag voor? . . .	228
8.2	Wat zit er in het groeipakket en de schoolbonus?	231
8.3	Welke extra toeslagen bestaan er?	232
8.4	Waarom zijn kinderen goed voor je belastingen?	234
8.5	Hoeveel kost studeren?	236
8.6	Wat als ik de studies van mijn kind niet kan betalen?	241
8.7	Geef je zakgeld aan je kind?	244
8.8	Kost een kind echt een huis?	246

HOOFDSTUK 9

Eerste keer geld uitgeven

9.1	Toch geen jaarbegroting en huishoudboekje zeker?	254
9.2	Hoe pijnlijk is in het rood gaan?	260
9.3	Is lenen tegen nul procent echt gratis?	263

9.4	Wat is het gevaar van periodieke uitgaven en abonnementen?	266
9.5	Waarom geven we ons geld uit?	269
9.6	Wat kost een huisdier?	276
9.7	Intermezzo: wat is de index?	278
9.8	Hoe bespaar je veel geld tijdens het winkelen?	280
9.9	Wat? Bestaan er dieven?	285

HOOFDSTUK 10

Eerste keer verzekeren

10.1	Waarom moet je je verzekeren?	291
10.2	Dekt een autoverzekering altijd je schade?	294
10.3	Is een woonverzekering meer dan alleen maar een brandverzekering?	299
10.4	Ook een familiale verzekering als je geen kinderen hebt?	303
10.5	Moet er een reisverzekering mee in de koffer?	305
10.6	Geeft een rechtsbijstandsverzekering recht op recht?	308
10.7	Is mijn babysit huispersoneel (en moet ik die verzekeren)?	310
10.8	Verzacht een hospitalisatieverzekering de financiële pijn van ziek zijn?	313
10.9	Zijn er ook overbodige verzekeringen?	315
10.10	Zie je door de bomen nog het verzekeringsbos?	319

Deel 2: Investeren in de tweede helft van je leven

HOOFDSTUK 11

Spaarboekje

11.1	Waarom is het spaarboekje zo populair?	327
11.2	Hoe werkt het spaarboekje?	329
11.3	Hoe wordt de rente bepaald?	331
11.4	Hoeveel rente krijg je?	332
11.5	Wat is het gevaar van inflatie?	337

HOOFDSTUK 12

Eigen woning

12.1	Huisje-boompje-beestje voor iedereen?	344
12.2	De beste investering ooit?	346

12.3	Welke extra investeringen zijn nodig?	353
12.4	Altijd hoger en hoger?	355
12.5	Het huis verkopen?	359

HOOFDSTUK 13

Tweede verblijf of vastgoed om te verhuren

13.1	Wat is het dubbele rendement bij vastgoed?	365
13.2	Hoeveel bedragen de kosten?	366
13.3	Wat maakt investeren in vastgoed interessant?	369
13.4	Hoe bereken je het rendement?	370
13.5	De investering waard?	373
13.6	Beleggen in papieren bakstenen?	376
13.7	Of een vaste stek in het buitenland?	378
13.8	Nog exotischer?	381

HOOFDSTUK 14

Aandelen

14.1	Wat leren Fortis en Lernout & Hauspie?	386
14.2	Wat is een aandeel?	388
14.3	Hoeveel bedragen de kosten?	391
14.4	Wanneer ben ik aandeelhouder?	393
14.5	Wanneer verkoop ik?	395
14.6	Alle eieren in één mand?	396
14.7	Een fonds? Of een holding?	402
14.8	Beleggen vanuit de hangmat?	405

HOOFDSTUK 15

Van crowdfunding over win-win tot coöperaties

15.1	Crowdfunding is dus schooien in stijl?	409
15.2	Is crowdfunding ook een fun ding?	412
15.3	Crowdfunding op steroïden. Op wát?	414
15.4	Wie wint bij win-win?	416
15.5	En wat met coöperatieve aandelen?	417

HOOFDSTUK 16

Obligaties

16.1	Zijn obligaties alleen voor platbroeken?	422
------	--	-----

16.2	Waarom zijn ze soms geliefd en worden ze soms uitgespuwd?	425
16.3	Is een staatsbon opnieuw interessant?	427
16.4	Waarom is het zo vaak aanschuiven voor bedrijfsobligaties?	430
16.5	Wat is het nut van ratingbureaus?	432
16.6	Hoe een obligatie kopen en wat moet dat kosten?	436
16.7	Welk type obligatie past bij jou?	439

HOOFDSTUK 17

Vreemde munten

17.1	Hoe wordt het spel van de wisselkoersen gespeeld?	443
17.2	Hoe spaar en beleg je in vreemde valuta?	447
17.3	Wat is de truc van de bitcoin en andere cryptovaluta?	450
17.4	Wat leert de tulpenmanie je?	455
17.5	Waarom mag je het piramidespel of ponzischema nooit vergeten?	459

HOOFDSTUK 18

Goud en andere grondstoffen

18.1	Waarom is goud koning?	467
18.2	Blinkt goud altijd?	469
18.3	Wat heeft de wet van vraag en aanbod met goud te maken?	470
18.4	Wat zeggen de goudkevers? En hun tegenstanders?	471
18.5	Hoe investeren in goud?	475
18.6	Nog (grond)stof om over na te denken?	476

HOOFDSTUK 19

Kunst en andere passionele investeringen

19.1	Is kunst kopen een kunst?	482
19.2	Wat is het risico van verliefd worden?	485
19.3	Wat is een kunstwerk waard?	489

HOOFDSTUK 20

Levensverzekeringen

20.1	Ken je nog het roze konijn?	500
20.2	Wat is typisch aan Tak21?	501
20.3	Wat is typisch aan Tak23?	505

20.4	Is Tak ₄₄ werkelijk Tak ₂₁ + Tak ₂₃ ?	508
20.5	Hoe past een levensverzekering in je vermogensplanning? .	509

HOOFDSTUK 21

Investeren in de mensheid en in jezelf

21.1	Euh, investeren in de mensheid?	512
21.2	Euh, investeren in jezelf?	515

Deel 3: Investeren in de derde helft van je leven

HOOFDSTUK 22

Het wettelijk pensioen

22.1	Wanneer gaan we met pensioen?	525
22.2	Hoeveel bedraagt het wettelijk pensioen?	529
22.3	Hoeveel bedraagt het wettelijk pensioen nu concreet?	534
22.4	Moet je belastingen betalen als je met pensioen bent?	538
22.5	Wat gebeurt er met je pensioen na een echtscheiding?	539
22.6	Wat gebeurt er met je pensioen als je partner overlijdt?	540
22.7	Wat is de inkomensgarantie voor ouderen?	543

HOOFDSTUK 23

Het extra pensioen

23.1	Hoe interessant is een aanvullend pensioen?	546
23.2	Hoeveel belastingen moet je betalen op je aanvullend pensioen?	549
23.3	Wat met je aanvullend pensioen na een scheiding?	551
23.4	Wat met je aanvullend pensioen als je vroegtijdig overlijdt? .	552
23.5	Kun je ook zelf een aanvullend pensioen bijeen sparen?	554
23.6	Hoe interessant zijn langetermijnsparen en pensioensparen?	557
23.7	Kunnen de tweede en derde pensioenpijler de inkomensval opvangen?	560

HOOFDSTUK 24

Werken na je pensioen

24.1	Hoeveel gepensioneerden werken er?	566
24.2	Hoeveel mag je bijverdienen?	568

24.3	Hoe kun je bijverdienen?	570
24.4	Hoeveel belastingen moet je betalen als je werkt en met pensioen bent?	572
24.5	En wat met vrijwilligerswerk?	574
24.6	Hoe draait de nv Oma en Opa?	577

HOOFDSTUK 25

De voordelen van ouder worden

25.1	Op welke voordelen heb je recht?	582
25.2	Meer sporten, meer bewegen, meer cultuur?	582
25.3	Waarom niet investeren in jezelf?	584
25.4	Bij welke seniorenorganisaties kun je je aansluiten?	585
25.5	Misschien eindelijk rustig met vakantie gaan?	587
25.6	Wat kost overwinteren?	588
25.7	Zelf met de auto rijden of je laten rijden?	592
25.8	Hoeveel korting kun je genieten op het openbaar vervoer? ..	594
25.9	Op welke sociale tarieven heb je misschien recht?	596

HOOFDSTUK 26

De prijs van ouder worden

26.1	Wat zijn de meest voorkomende ouderdomsziekten?	601
26.2	Wat is de kostprijs van een behandeling?	604
26.3	Moet je alle kosten zelf betalen?	610
26.4	Is een hospitalisatieverzekering nuttig?	611
26.5	Wat met andere verzekeringen tegen hoge gezondheidskosten?	613
26.6	Hoe zit het met je mentale gezondheid?	615

HOOFDSTUK 27

Als je huis te groot wordt

27.1	Hoe wonen zestigplussers?	620
27.2	Is je woning nog betaalbaar?	622
27.3	Is je woning nog geschikt?	624
27.4	Eerst verkopen of eerst kopen?	627
27.5	Hoe verkoop je een woning (en wat brengt het op)?	628
27.6	Is een verkoop op lijfrente interessant?	633

HOOFDSTUK 28

Kleiner gaan wonen

28.1	Hoe koop je een woning of appartement?	638
28.2	Wat als je een nieuw huis of appartement koopt?	643
28.3	Kun je nog lenen op oudere leeftijd?	645
28.4	Intrekken bij de kinderen?	646
28.5	Is een zorgwoning een optie?	649
28.6	En als we nu eens in groep gingen wonen?	652
28.7	Wat doe je met al je spullen?	654
28.8	Hoe verhuis je zonder zorgen?	656

HOOFDSTUK 29

Thuis ouder worden met wat hulp

29.1	Wie helpt je aan hulp en zorg?	666
29.2	Welke hulpmiddelen zijn er?	668
29.3	Waar krijg je financiële tegemoetkomingen?	670
29.4	Wat is mantelzorg?	673
29.5	Waar vind je professionele hulp?	675
29.6	Kom je in aanmerking voor een persoonsvolgend budget of een zorgbudget?	682

HOOFDSTUK 30

Als het thuis niet meer kan

30.1	Zou een assistentiewoning iets voor jou zijn?	691
30.2	Hoeveel betaal je in een assistentiewoning?	692
30.3	Zou een woonzorgcentrum iets voor jou zijn?	695
30.4	Hoeveel betaal je in een woonzorgcentrum?	701
30.5	Hoe betaalbaar is een woonzorgcentrum?	704
30.6	Wat als je de factuur van het woonzorgcentrum niet kunt betalen?	707

HOOFDSTUK 31

Als het nog moeilijker wordt

31.1	Waarom zijn doorlopende opdrachten en domiciliëringen nuttig?	712
31.2	Waarom is een zorgvolmacht nuttig?	713

31.3	Wat als er niets is geregeld en je wilsonbekwaam bent?	716
31.4	Hoe kun je je beschermen tegen financiële mishandeling? . .	718

HOOFDSTUK 32

Als het einde nadert

32.1	Hoe oud worden we en waaraan sterven we?	723
32.2	Hoe houd je de regie van je leven tot het einde in handen? . .	725
32.3	Wat als je zelf over je levenseinde wilt beslissen?	730
32.4	Hoeveel kost een uitvaart?	732
32.5	Heeft een uitvaartverzekering zin?	734
32.6	Wat na het overlijden van je partner?	737

HOOFDSTUK 33

Nalaten aan anderen

33.1	Wie erft wat?	744
33.2	Wat als je zelf je erfenis wilt regelen?	749
33.3	Hoe stel je een testament op?	751
33.4	Wanneer stel je het best een testament op?	754
33.5	Moet je een erfenis aanvaarden?	756
33.6	Hoeveel erfbelasting moeten je erfgenamen betalen?	757
33.7	Waarom is schenken tijdens het leven zo populair?	761
33.8	Hoe gebeurt een schenking van roerende goederen?	763
33.9	Hoe gebeurt een schenking van onroerende goederen?	766
33.10	Wat als de liefde over is?	767

Nawoord	771
Figuren	783
Trefwoorden	797

HOOFDSTUK 1

Waarom je het best verstandig omgaat met je geld

Mocht het nodig zijn, dan eerst en vooral deze verduidelijking: nee, geld is niet alles in het leven. Dat staat zelfs los van de vraag of geld überhaupt gelukkig maakt, een vraag die we verderop in dit hoofdstuk proberen te beantwoorden. Uiteraard zijn er heel wat immateriële dingen die van een heel andere orde zijn: gezondheid, vriendschap, liefde. Maar dat neemt niet weg dat geld ook een belangrijke rol speelt. Dat is net waar ons boek over gaat: op welke manier geld in alle fasen van je leven een rol speelt, en vooral hoe je daar op een verstandige manier mee kunt omgaan.

1.1 Wat weet jij van geldzaken?

Laten we beginnen met een korte quiz, altijd leuk. Hieronder volgen negen meerkeuzevragen over diverse financiële onderwerpen. Ze komen uit een vragenlijst die werd opgesteld door Wikifin, een overheidsinitiatief dat iedereen in ons land wil helpen met betrouwbaar en onafhankelijk advies over geldzaken. Duid het juiste antwoord aan, of neem pen en papier en noteer het. Aan het einde van dit hoofdstuk vind je de juiste antwoorden met een woordje uitleg (zie bladzijde 55). Hier gaan we:

- 1 Je leent 300 euro aan een vriend en je zult één jaar later 300 euro terugkrijgen. De inflatie bedraagt dat jaar 2 procent, dus de index stijgt met 2 procent. Je zult...
  - a. Meer kunnen kopen met die 300 euro dan vandaag.
  - b. Hetzelfde kunnen kopen.
  - c. Minder kunnen kopen met die 300 euro.
  - d. Ik weet het niet.

- 2 Je stort op 1 januari 100 euro op een spaarrekening die 2 procent intrest opbrengt. Je stort een volledig jaar niets meer bij en haalt niets meer van je rekening. Hoeveel zal er na één jaar op je rekening staan?
  - a. Minder dan 102 euro.
  - b. 102 euro.
  - c. Meer dan 102 euro.
  - d. Ik weet het niet.

- 3 Je laat je spaarrekening uit vraag 2 (jaarlijkse intrest 2 procent) gedurende vijf jaar onaangeroerd, dus je doet geen nieuwe stortingen of je haalt niets af. Hoeveel zal er na vijf jaar op je spaarrekening staan?
  - a. Minder dan 110 euro.
  - b. 110 euro.
  - c. Meer dan 110 euro.
  - d. Ik weet het niet.

- 4 De waarde van je beleggingen stijgt met 200 procent. Is de waarde dan...
- Verdubbeld.
  - Verdrievoudigd.
  - Maal 200 gegaan.
  - Ik weet het niet.
- 5 Wat is een obligatie?
- Een deel van een lening die door een onderneming of door een overheid wordt uitgegeven.
  - Een deel van het kapitaal van een onderneming.
  - Een deel van een beleggingsfonds.
  - Ik weet het niet.
- 6 Bij welk van de volgende hypothecaire kredieten met een hoge vaste rentevoet zul je op het einde van de lening het meest intresten hebben betaald?
- Een lening op tien jaar met een maandsom van 500 euro.
  - Een lening op vijftien jaar met een maandsom van 400 euro.
  - Een lening op twintig jaar met een maandsom van 300 euro.
  - Ik weet het niet.
- 7 Wat is een dividend?
- Het bedrag waarmee de koers van een aandeel is gestegen in één jaar tijd.
  - De winst van een onderneming.
  - Het gedeelte van de winst van een onderneming dat aan de aandeelhouders wordt uitbetaald.
  - Ik weet het niet.

- 8 Mark heeft 50.000 euro gespaard en laat die twintig jaar lang onder de matras liggen. In die twintig jaar bedraagt de inflatie gemiddeld 2,5 procent per jaar. Hoeveel zal Mark met die 50.000 euro over twintig jaar kunnen kopen in euro's van vandaag?
- Ongeveer 40 procent minder dan nu.
  - Evenveel.
  - Ongeveer 40 procent meer dan nu.
  - Ik weet het niet.
- 9 De bank waarschuwt je met een e-mail dat jouw paswoord en code voor de onlinezichtrekening te gemakkelijk zijn en dus niet fraudeveilig. Wat doe je?
- Je gaat na of de e-mail een virus bevat.
  - Je vult het onlineantwoordformulier van de bank volledig in, want je wilt jouw paswoorden 100 procent veilig maken.
  - Je gaat niet in op de e-mail.
  - Ik weet het niet.

Klaar. Is het een beetje gelukt? Kijk aan het eind van het hoofdstuk na of je antwoorden juist zijn. Als het resultaat wat zou tegenvallen, is dat niet erg. Na het lezen van dit boek zal het ongetwijfeld veel beter gaan. In elk geval is het van groot belang dat je voldoende van geldzaken weet en in de praktijk kunt toepassen om volwaardig en succesvol aan de samenleving te kunnen deelnemen. Anders gezegd: je moet voldoende financieel geletterd zijn. Dan gaat het niet alleen over financiële kennis, maar ook over financieel gedrag en financiële attitude.

Financiële kennis betekent dat je weet wat rente en inflatie zijn, het begrip 'samengestelde intrest' kunt uitleggen, de risico's van een spaarrekening en aandelen kunt vergelijken enzovoort.

Financieel gedrag gaat over hoe je omgaat met geld: denk je lang na voor je iets aankoopt? Betaal je je rekeningen op tijd? Controleer je geregeld je bankrekeningen? Ga je lenen om het einde van de maand te halen? Ben je een actieve spaarder? Maak je een budget op? Plan je je geldzaken op lange termijn? Vergelijk je hoeveel iets kost en opbrengt? Enzovoort.

Financiële attitude is ook belangrijk: hoe sta je tegenover geld? Leef je van dag tot dag? Geeft het meer voldoening om het geld te laten rollen dan om het te sparen voor later?

Hoe staat het met die financiële geletterdheid in ons land? Er zijn verscheidene studies die de financiële geletterdheid van de volwassenen bestuderen, en dan scoren we in België en zeker in Vlaanderen vrij goed. Maar ook hier zijn er uitzonderingen: laaggeschoolde alleenstaande werklozen, mensen met een laag inkomen en personen die weinig financiële producten hebben, schieten tekort qua financiële geletterdheid.

Opvallend is dat vrouwen minder financieel geletterd zijn dan mannen, iets wat trouwens internationaal het geval is, zowel in ontwikkelde als in ontwikkelingslanden. In de belangrijkste ontwikkelde landen neemt de financiële geletterdheid toe met de leeftijd, en dat tot rond de middelbare leeftijd.

Andere interessante gegevens komen uit een enquête die Wiki-fin hield onder de Belgen ouder dan achttien jaar over hun kennis van geldzaken. Wat blijkt? De peiling bevestigt dat vrouwen minder kennis hebben van geldzaken dan mannen: 68 procent van de mannen had minstens vijf van de zeven vragen juist, tegenover 52 procent van de vrouwen.

Er werd ook een opdeling gemaakt volgens leeftijd, en dan zijn het vooral de dertigminners en zeventigplussers die opvallen: zij hebben duidelijk minder financiële kennis dan de andere leeftijdsgroepen. Bij de 30- tot 39-jarigen en de 40- tot 49-jarigen ligt die kennis duidelijk hoger (*zie figuur 1*).